

Недоліки теорії мотивацій в трудовій діяльності

Білокур Ю.В., Махно С.В.

Визначаючи значимість існуючих теорій мотивації трудової діяльності, необхідно підкреслити їх суттєвий недолік. Він зводиться до недооцінки соціально-економічного аспекту праці і робочої сили, насамперед, проблеми формування і забезпечення її конкурентоспроможності. Серйозним недоліком цих теорій є їх обмеженість рамками виробництва і споживання. Питання формування трудових ресурсів, людського фактора, його роль у соціально-економічній трансформації не знайшли достатнього відображення у мотиваційних моделях і концепціях. У процесі розвитку наукових поглядів на сутність мотивації праці не знайшли також відображення тендерні та соціально-демографічні аспекти цієї проблеми. Мотивація праці розглядалася незалежно від відмінностей за статтю, віком, професією, кваліфікацією, освітою, соціально-побутовими умовами та ін. До основних не врахованих недоліків можна віднести такі:

По-перше, головною рушійною силою є різноманітні потреби, що виникають у людини. Потреба - першоджерело мотивації.

По-друге, трудова поведінка залежить не тільки від елементів індивідуальної психології, але і колективної психології певних груп працюючих.

По-третє, теорії мотивації, хоча й розходяться з ряду питань, не є взаємовиключними. Із урахуванням того, що структура потреб людини визначається своїм місцем в організації або раніше набутих досвідом, можна стверджувати, що для мотивації немає якогось одного кращого способу (теорії).

По-четверте, кожному технологічному типу виробництва відповідають свої форми відчуження праці і мотивації трудової діяльності, свої рівні конкурентоспроможності робочої сили. У міру того, як посилюється соціалізація економіки, пріоритетну роль набувають соціальні потреби. З розвитком соціально орієнтованої економіки підвищується роль економічних мотивацій, що викликає зміну структури елементів мотивації праці.